

Mötesanteckningar samråd regionala pensionärsrådet

Tema: Kultur

Mötesdatum: 10 september 2025.

Tid: Kl.09.30-12.30. Pensionärsorganisationerna har ett gemensamt eget möte kl. 09.00-09.30

Plats: Vänersborg, Residenset vid Torget. Konferensrum: Sessionssalen

Närvarande politiker

Helén Eliasson, (S) RPR, ordförande, fysiskt

Lars Holmin (M) RPR, vice ordförande fysiskt

My Alnebratt (S) RPR, ledamot digitalt

Thony Andreasson Aderum (MP) RPR, ledamot fysiskt

Närvarande ledamöter

Ove Göransson, PRO, fysiskt

Gunnel Brandt, PRO, digitalt

Patricia Valeria Labrana, PRO, digitalt

Bengt Fernström, PRO, fysiskt

Ann-Christine Baar SPF seniorerna, fysiskt

Eva Stolpe, SPF seniorerna, fysiskt

Anita Afzelius Alm SPF seniorerna, fysiskt

Zaidi Folias, SKPF, fysiskt

Barbro Westergren, SKPF, digitalt

Karl-Gunnar Wikström SKPF fysiskt

Birgitta Berghänel-Sikberger, RPG, digital

Närvarande ersättare

Kerstin Carlsdotter, PRO, fysiskt

Sven Carlsson, PRO, digitalt

Ritha Lindh, PRO, digitalt

Gerd Lindström, PRO NY deltagare fysiskt

Agnetä Nero Andersson, SPF seniorerna, fysisk

Ann-Katrin Jönsson, SPF seniorerna, fysiskt
Göran Holmberg, SPF seniorerna, fysiskt
Lena Gustafsson SPF seniorerna, fysiskt
Birgitta Carlander, SKPF, fysiskt
Gunilla Eriksson, SKPF, fysiskt
Arne Brännström, RPG, fysiskt

Övriga närvarande

Föredragshållare: Katti Hoflin, kulturdirektör
Camilla Tengström sekreterare, koncernstab, kansli och säkerhet

Förhinder

Stefan Svensson (KD) RPR
Håkan Persson, SKPF, ersättare
Ingemar Apelstig, SPF seniorerna, ledamot

*Presidierna för (RS) regionstyrelsen och (OSN) operativa hälso- och sjukvårdsnämnden ingår i regionala pensionärsrådet sedan våren 2023.
SPRF ingår numera i SKPF*

1. Anteckningar från föregående mötet 8 maj 2025

Anteckningarna godkändes

2. Tema: Kultur "Kultur är inte en kostnad utan en investering i samhällskroppen".

Det blev bra samtal mellan Katti och RPR. Under 2025 har kulturnämnden kommit med rapporten *Vägen till kultur – en restidsanalys* som undersöker kollektivtrafikens betydelse för tillgänglighet till kultur i Västra Götaland. Analysen omfattar restider till 26 kulturverksamheter samt en enkät. Resultaten visar stora geografiska skillnader: verksamheter i städer med goda tåg- och bussförbindelser, som GöteborgsOperan och Textilmuseet, är väl tillgängliga, medan exempelvis Läckö Slott och Dalslands konstmuseum ofta saknar kollektivtrafik. Kvällar och helger innebär särskilda hinder, särskilt för scenkonst. Verksamheterna efterfrågar bättre förbindelser och samverkan. I rapporten rekommenderas en fördjupad dialog mellan kulturnämnden och kollektivtrafiknämnden om hur tillgängligheten till kultur

med kollektivtrafiken kan vägas in i trafikbesluten. Dessutom föreslås pilotprojekt som kulturbussar, sista-milen-lösningar och kombinerade biljett- och resepaket.

Det har också gjorts en förstudie om mer kultur i själva kollektivtrafiken. Det kommer märkas framöver på bussar, spårvagnar och båtar se **bilaga 1**.

Medskick till Katti: Viktigt med tillgängligheten till kulturen, främst förbindelse med kollektivtrafiken till och från kulturella evenemangskvällar och helger.

Var har lunchföreställningarna tagit vägen (teater/sopplunch)

Önskan om någon slags kulturkatalog på nätet.

Inspelad scenkonst som man via länk kan spela upp på sin egen dator mot en kostnad eller ej. Engagera särskilda boenden i kommunerna. Det prioriteras ingen teknisk utrustning på särskilda boenden för den här möjligheten till scenkonst.

Utbilda publikvärdar i att förstå de utmaningar som äldre personer kan möte och hur de kan ge stöd och hjälp på ett respektfullt och effektivt sätt. Vissa äldre kan inte gå upp för en trappa eller längre sträckor i lokalen, oro eller osäkerhet för att ramla, hitta rätt och så vidare.

Helén Eliasson undrade på mötet om något av det medskick Katti fick av RPR förra året 24 maj 2024 möjligen kommit till användning, Katti återkommer.

"Tillgänglighetsdatabasen" kom på tal, här kan du söka på platser du vill besöka och få info om hur tillgänglig den är för dina behov. <https://www.t-d.se/>

Se Katti Hoflin:s bildspel i **bilaga 2**.

3.1. Fråga från PRO

Till ordförande i RPR-VGR, Helen Eliasson

Vid senaste möte tog vi från p-organisationerna upp ”de nya reglerna för att ansöka om regionbidrag till pensionärsverksamheterna”. Det fanns då inte tid för diskussion och vi ombads att inkomma med skriftliga synpunkter/frågeställningar, som vi skall diskutera på kommande RPR till hösten.

Vi har tagit del av de skriftliga riktlinjerna och några av ledamöterna i RPR deltog i de två infoträffar som anordnades i Göteborg. Efter infomötena kvarstår en del frågeställningar.

Det står inte i klartext, men i moment 9 sidan 7 tolkar vi att VGR menar att eftersom PROs fem distrikt tillhör samma riksoorganisation bör de betraktas som en allians. Samma sak gäller i så fall också SPF Seniorernas fem distrikt. SKPF och RPG har färre distrikt men omfattas troligen av detsamma.

Om vi tolkar infon rätt så skall ansökan om VGR-bidraget göras av och utbetalas till respektive pensionärsorganisation, som i sin tur inbördes skall fördela bidraget utifrån överenskomna kriterier, hittills antal ledamöter/distrikt.

Dessutom finns ett antal skrivningar som inte alla distriktet kan uppfylla varför ett antal dispenser måste godkännas.

Exempelvis punkt 4 moment 3, hur når man regional spridning inom Göteborg?

Exempelvis punkt 9 Definitioner Regional relevans, punkt 3 Göteborg?

Det finns således en hel del frågor, som tjänar på att klarläggas och diskuteras i RPR.

Vi önskar därför att få ta upp frågan för klarläggande och diskussion på höstens första regionala pensionärsråd.

För pensionärsorganisationerna med vänlig hälsning

Bengt Fernström

2025 07 15

Svar på PRO:s fråga 3.1. och SKPF Seniorerna fråga 4.4.

Här kommer försök till svar på frågorna i skrivelsen från PRO 3.1. och SKPF Seniorerna 4.4. om det nya regelverket för organisationsstöd så gott jag kan innan vi fått in alla ansökningar och handläggningen har påbörjats.

De distriktsorganisationer som bedöms tillhöra samma rörelse/organisation nationellt kommer att betraktas som en allians och därmed dela på grundstödet i pott A. Det gäller troligen både PRO och SKPF. Pensionärsorganisationerna behöver inte omorganisera sig utifrån detta regelverk utan kan söka var och en för sig liksom tidigare. Vi kan betala ut stödet till respektive distrikt. Om någon av organisationerna hellre vill ta på sig uppgiften att fördela medlen till övriga distrikt är det också möjligt. I så fall betalar vi ut till en organisation.

Jag betonar igen att denna förändring inte tillkommit för att missgynna de organisationer som har flera distrikt, men om man gav alla delregionala/distriktsorganisationer ett grundstöd skulle det stimulera till att bryta upp regionala organisationer till delregionala distrikt och missgynna de som valt att bilda regionala paraplyorganisationer.

Fördelningen av en pott C utifrån bedömning av ett antal kriterier (aktiv verksamhet, samverkan och geografisk spridning) är ny för oss och det kommer säkert att finnas saker som dyker upp under beredningen som vi inte kunnat förutse och där vi kanske måste göra tolkningar och anpassningar utifrån den specifika verksamheten. Men grundtanke – att gynna organisationer som har aktiv verksamhet, som samverkar med andra och som har geografisk spridning tror vi kommer att leda till ett mera rättvist stöd. Ingen kommer att kräva att en organisation i Göteborg skall bedriva verksamhet i andra delar av regionen men man kan troligen ha mer eller mindre god spridning inom sitt geografiska område.

Jag vill återigen upprepa att detta är ett helt nytt regelverk och en helt ny beräkningsmodell som ingen av pensionärsorganisationerna har erfarenhet av. Vi har simulerat hur det nya regelverket kommer att påverka olika organisationer innan vi utarbetade regelverket och tog det till beslut i kulturnämnden. De simuleringarna indikerar att pensionärsorganisationerna kommer att påverkas i mycket liten utsträckning i förhållande till tidigare regelverk och beräkningsmodell. Hur utfallet blir i det enskilda fallet går inte att svara på förrän vi påbörjat handläggningen i september eftersom det har stor påverkan hur många organisationer som söker och uppfyller kriterierna och till viss del på bedömningen av de olika verksamheterna i relation till de andra sökande kommer att falla ut.

Vi ber om ursäkt för att vi inte haft den dialog kring det nya regelverket som ni hade önskat.

/Björn Ohlén, Regionutvecklare kultur

4. Frågor från SPF Seniorerna

4.1. 4.2. "Tillgänglighet till kultur har flera aspekter: Kollektivtrafik alt. fysisk tillgänglighet i kulturlokalerna. Folkteatern i Göteborg har brister och är därmed svårtillgänglig för personer med små eller stora rörelsehinder"

Svar: Folkteatern genomförde en granskning för några år sedan av sin tillgänglighet genom Creative point (Eddie Wheeler), som gick genom teatern utifrån ett tillgänglighets (publikt) perspektiv. Där den största kritiken var att det var svårt att på deras hemsida hitta information om tillgängligheten de erbjuder – något de inte åtgärdat.

Folkteatern har tillgänglighetsanpassade lokaler. Hiss i foajén så man inte behöver ta trappor. Tillgänglighetsanpassad toalett i foajén. Bra med plats vid scen där även medföljare kan sitta med. Hörslingor och syntolkning finns och ibland även teckentolkade föreställningar.

Teatern har även de senaste åren jobbat för att teatern ska bli tillgänglig på "baksidan" dvs om man jobbar på teatern, så som personalingång mm.

Vore väldigt tacksam om ni ville utveckla vilka brister ni anser Folkteatern har. Så de kan bli uppmärksamma på dessa. katti.hoflin@vgregion.se

4.3. "Folkteatern i GBG, framtid?"

Gällande utredningen av ett övertagande av Folkteatern tog regionstyrelsen detta beslut 20 maj (RS 2023-01486);

Beslut 1. Regionstyrelsen beslutar att inte gå vidare med ett övertagande av Folkteatern. 2. Uppdraget från regionstyrelsen till regiondirektören den 17 oktober 2023, § 218, är fullgjort.

VGR har inget formellt ansvar för Folkteaterns tillgänglighets anpassningar, då regionen inte äger teatern. Däremot måste de följa allmänna villkor och vi har uppföljning utifrån deras uppdrag.

Enligt deras hemsidan [Ditt besök - Folkteatern](#) De erbjuder bland annat:

Syntolkning -Alla syntolkningar på Folkteatern genomförs av certifierade syntolkare och vi syntolkare oftast de föreställningar som har en lite längre spelperiod. På respektive föreställnings sida informerar vi om när syntolkningen är. Läs mer om syntolkning här: [Synskadades Riksförbund](#) tel 031-727 22 38.

Taktila skyltar - Folkteatern har taktila skyltar bland annat vid ingångarna till scenerna, vid toaletterna och vid hissen för att underlätta för dig med synnedsättning att hitta rätt i lokalerna.

Textning / Teckentolkning -Folkteatern erbjuder ibland textade föreställningar på särskilda dagar. Vi textar på svenska främst för dig med hörselnedsättning. Ibland har vi föreställningar som är textade på andra språk. Vi har också teckentolkning av föreställningar vid vissa tillfällen. Vi lägger ut information om textning och teckentolkning på de aktuella föreställningarnas sidor.

Hörselförstärkare- finns att låna.

Platser för rullstolar och permobil i båda salongerna, samt hissar via foajén.

Fribiljetter erbjuds till den som behöver ha med sig en assistent.

Fribiljetter erbjuds till den som behöver ha med sig en assistent.

4.4. "Fråga sen förra RPR 3.6. Organisationsstödet. Vi önskar förtydligande av nya regler för ansökan."

Svar se svar i punkt 3.1.

4.5. "Smittskyddsfrågor är dagsaktuellt. Vi vill "dialoga" om möjlighet till "VGR-vaccinationsprogram för äldre", i väntan på ett nationellt sådant."

Svar/förslag att prata utifrån: Västra Götalandsregionen följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer avseende vaccination, så även för personer 65 år och äldre.

På 1177.se finns sedan förra året en sida riktad till personer 65+ Vaccinationer för dig över 65 år VGR – 1177.

Där framgår vilka avgiftsfria vaccinationer som erbjuds men också vilka som rekommenderas även om de bekostas av personen själv.

I början av året behandlade regionfullmäktige en motion om ett regionalt vaccinationsprogram för äldre, och konstaterade att de åtgärder som redan vidtas och de vaccinationer som erbjuds anses tillräckliga. Därmed beslutade fullmäktige att motionen var besvarad.

Eftersom det inte heller finns några nya rekommendationer från Folkhälsomyndigheten förs det ingen dialog kring detta just nu.

4.6. "Sjukresor, Sjuktransporter och sjukresetaxi. Många frågor och okunskap om regler för desamma."

Svar: Sjukresa med taxi – vem har rätt till det? En sjukresa med taxi beviljas endast om det finns medicinska skäl. I sådana fall utfärdar vårdgivaren ett

reseintyg. När ett reseintyg finns ska resan bokas via telefonnummer 020-91 90 90. Observera att taxiresor som inte är bokade via detta nummer inte ersätts.

Ett giltigt färdtjänstbeslut räknas också som intyg för att resa med taxi vid sjukresa. En kopia av beslutet behöver skickas in till sjukreseenheten för registrering.

Med anledning av de fysiska informationsträffar om sjukresor som anordnas framöver i Vänersborg den 3 oktober och i Skövde den 15 oktober, så föreslog ordförande att ni diskuterar på nästa möte om hur informativt och välbesökta träffarna var. Under mötet kom ytterligare förslag på annan form för information upp, att spela in en film om hur det går till att beställa en sjukresa och lägga den på webben. Efter nästa möte kan RPR föreslå Sanna Dyverman olika informationsformer för att nå ut till fler grupper.

5. Budget

Västra Götalandsregionen (VGR) redovisar ett stabilt delårsresultat för augusti med en prognos om ett överskott på cirka 600 miljoner kronor för helåret, vilket är omkring 200 miljoner kronor bättre än budget. Förbättringen beror främst på lägre kostnader inom pensioner, läkemedel, trafik, lokaler och energi samt högre statsbidrag.

Trots det positiva resultatet för koncernen har sjukhusen fortsatt ekonomiska utmaningar. Prognosen visar ett underskott på cirka 945 miljoner kronor.

Delårsrapporten augusti visar goda resultat för vården i Västra Götaland. Tillgängligheten till vård har förbättrats avsevärt jämfört med samma period föregående år. Antalet patienter som väntar över 90 dagar på sitt första besök har minskat med 7 000, och köerna till operation har halverats. Primärvården visar fortsatt hög tillgänglighet, med 92 procent av patienterna som fått medicinsk bedömning inom tre dagar – klart över rikssnittet.

6. Övrigt

Punkt på mötet den 3 december: Dragning om "Tillgänglighet" och "Vad sker på Sahlgrenska's tomter"

Helén vill bifoga anteckningarna dels den årliga uppföljningen av VGRs arbete med Strategi för omställningen av hälso- och sjukvården och den av SSN beslutade genomförandeplanen **bilaga 3**. Resultatrapporten för den länsgemensamma uppföljningen Nära vård **bilaga 4**.

Ann-Christin Baar vill ge VGR och Regionala pensionärsrådet beröm, hon berättar att hon känner sig delaktig och stolt när hon träffar andra pensionärsgrupper i olika sammanhang från övriga regioner.

Synpunkter på de 5 delregionala nämnderna samt oklarheter i reglementet kan skickas till sekreteraren camilla.tengstrom@vgregion.se

Nästa möte blir den 3 december 2025 Tema: Miljö och regionutvecklingsnämnden
Heléna Lundberg Nilsson

Helén Eliasson
Ordförande, regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Sekr.

Camilla Tengström,
Samordnare, verksamhetsstöd.
Koncernstab, kansli och säkerhet